

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
w POZNANIU

Uchwała Nr 19/1151/2009

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 16 grudnia 2009r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) i art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

orzeka nieważność

wyrażenia „lub archeologicznych” w postanowieniu § 1 ust. 5 pkt. 2 oraz załącznika Nr 2 uchwały Nr XXXI/374/2009 Rady Miasta i Gminy w Margoninie z dnia 24 czerwca 2009r. w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, jako podjętych sprzecznie z przepisami prawa wskazanymi w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr XXX/374/2009 z dnia 24 czerwca 2009 roku doręczoną tut. Izbie w dniu 27 listopada 2009r. Rada Miasta i Gminy Margonin powołując się na przepisy art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym określiła zasady udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane dla obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków znajdujących się na terenie gminy.

Regionalna Izba Obrachunkowa na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zawiadomiła Przedstawiciela Miasta i Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały z uwagi na sprzeczność jej postanowień z art. 77 w związku z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Termin rozpatrzenia sprawy został wyznaczony na dzień 16 grudnia 2009 roku.

Rozpatrując sprawę przedmiotowej uchwały w dniu 16 grudnia 2009 roku Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Postanowieniem § 1 ust. 5 pkt 2 Rada Miasta i Gminy ustaliła, że dotacja udzielona przez Radę na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków może obejmować finansowanie nakładów koniecznych

obejmujących przeprowadzenie badań konserwatorskich, architektonicznych *lub archeologicznych*.

W rozdziale 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w artykułach od 71 do 83 uregulowane zostały zasady finansowania opieki nad zabytkami. Zgodnie z art. 71 ust. 1 ustawy – co do zasady – prace tego rodzaju winny być finansowane przez osobę (podmiot) dysponującą tytułem prawnym do zabytku lub przez posiadacza zabytku. Ustawa przewiduje w art. 81 możliwość ubiegania się o dotacje z budżetu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych przez jej organ stanowiący. W artykule 77 ustawy w siedemnastu punktach wymienione zostały zakresy nakładów koniecznych, na które może być udzielana dotacja. Również w siedemnastu punktach, odpowiadających treściowo punktom z ustawy, Rada Miasta i Gminy określiła zakresy prac lub robót możliwych do sfinansowania środkami z dotacji przez nią udzielonej, przy czym zakres zapisany w punkcie 2 jest rozszerzony o wyrażenie „lub archeologicznych”.

Kolegium Izby wskazuje, że po zmianach wprowadzonych przez art. 1 pkt 2 ustawy z dnia 22 maja 2009 roku o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 97, poz. 804) zmienione zostało m.in. brzmienie art. 77 pkt 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Po zmianach (zmiana weszła w życie z dniem 24 lipca 2009 roku) dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane może obejmować nakłady konieczne na „przeprowadzenie badań konserwatorskich lub architektonicznych” (przed wspomnianymi zmianami, tj. przed dniem 24 lipca 2009 roku dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane mogła obejmować nakłady konieczne na „przeprowadzenie badań konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych”). Zatem przedmiotowy zapis uchwały Rady Miasta i Gminy w części narusza przepis art. 77 pkt 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Ponadto Kolegium Izby wskazuje, że w wyniku dokonanych zmian wyżej wymienioną ustawą z dnia 22 maja 2009 roku (art. 31 ust. 1 – wykreślony, dodany art. 82a i art. 82b) osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna, która zamierza realizować roboty budowlane i inne przy zabytku - jest obowiązana pokryć koszty badań archeologicznych oraz ich dokumentacji do wysokości 2 %, jeżeli przeprowadzenie tych badań jest niezbędne w celu ochrony tych zabytków. W przypadku gdy koszt planowanych badań archeologicznych i ich dokumentacji będzie wyższy niż 2 % kosztów planowanych działań, to minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udziela osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej zamierzającej realizować działania, dotacji na przeprowadzenie badań archeologicznych, z zastrzeżeniem, iż nie stosuje się powyższego przepisu w sytuacji, gdy jednym z podmiotów zamierzających realizować działania (o których mowa w art. 31 ust. 1a ustawy o ochronie zabytków (...)), jest

jednostka organizacyjna zaliczana do sektora finansów publicznych albo działania te będą realizowane z wykorzystaniem środków finansowych Unii Europejskiej, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Wobec powyższego Rada nie mogła rozszerzyć ponad ustawowy katalog nakładów koniecznych na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane, na które będzie mogła udzielać dotacji. Wprawdzie ww. zmiana ustawy weszła w życie 24 lipca 2009r., to została opublikowana już dnia 23 czerwca 2009r. w Dz. U Nr 97, a przedmiotowa uchwała podjęta jest po dacie publikacji i mogła uwzględniać zmiany przepisów.

Kolegium wskazuje, iż brak jest podstawy prawnej dla stanowienia przez Radę Miasta i Gminy w postanowieniach uchwały o „wzorze umowy”, jako wykraczające poza upoważnienie do stanowienia prawa miejscowego na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami. Załączony do przedmiotowej uchwały załącznik oznaczony jako Nr 2 pn. „umowa” nie został powołany w jej treści (powołany w § 7 ust. 2 załącznik Nr 2 ma dotyczyć „wzoru sprawozdania”, a faktycznie oznaczony jako załącznik Nr 3). Uwzględniając postanowienia art. 81 ust. 1 cyt. ustawy o wzorze umowy nie może stanowić rada, jak i nie stanowi integralnej części uchwały (brak powołania załącznika o tej treści w postanowieniach uchwały). Jednocześnie postanowienie § 7 zawiera istotne błędy w oznaczeniu ustępów w tym paragrafie (dwukrotnie wykazano ust. 1).

Stosownie do postanowień art. 30 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym to Burmistrz wykonuje uchwały rady gminy i zadania określone przepisami prawa, a Rada wypełniła swoje kompetencje poprzez określenie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Biorąc powyższe pod uwagę Rada nie ma kompetencji do stanowienia o treści umowy.

Mając na uwadze powyższe Kolegium Izby orzekło o nieważności wyrażenia „lub archeologicznych” w postanowieniu § 1 ust. 5 pkt. 2 uchwały jako podjętego sprzecznie z art. 77 w związku z art. 81 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz o nieważności załącznika nr 2 stanowiącym o treści umowy.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

